

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.9.15.
COM(2010) 477 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**Mozgásban az ifjúság
Kezdeményezés a fiatalokban rejlő potenciál felszabadítására az Európai Unióban
megvalósítandó intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés érdekében**

{SEC(2010) 1047}

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Mozgásban az ifjúság

Kezdeményezés a fiatalokban rejlő potenciál felszabadítására az Európai Unióban megvalósítandó intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés érdekében

1. BEVEZETÉS

Az Európa 2020 stratégia ambiciózus célokat tűz ki az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés érdekében. Ez a növekedés a fiatalok nélkül nem valósítható meg. A színvonalas oktatás és képzés, a sikeres munkaerő-piaci integráció és a fiatalok fokozottabb mobilitása elengedhetetlen a **fiatalokban rejlő potenciál felszabadításához** és az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához.

A holnap Európájának prosperitása a mai fiatalokon áll vagy bukik. Közel 100 millió fiatal él ma az Unióban – ez a teljes népesség egyötöde¹. Bár a modern Európa soha nem látott lehetőségeket kínál a fiatalok számára, az oktatás és képzés, valamint a munkaerőpiacra való bejutás területén a fiataloknak kihívásokkal is meg kell birkózniuk. Ezen a helyzeten a gazdasági válság csak nehezített. **Elfogadhatatlanul nagy méreteket öltött a fiatalok munkanélkülisége**, mára majdnem eléri a 21%-ot². **Ahhoz, hogy a 20–64 éves korú lakosság esetében kitzűzött 75%-os foglalkoztatási arányt elérjük**, radikálisan fokozni kell a fiatalok munkaerőpiacra jutását.

A mai 29%-kal összehasonlítva 2020-ra a becslések szerint a munkahelyek 35%-ához lesz szükség jó alkalmazkodási és innovációs készségekkel párosított magas szintű képesítésre. Ez azt jelenti, hogy 15 millióval **több munkahely követel majd meg magas szintű képesítést**³. Egyre több munkahelyen van szükség infokommunikációs készségekre, ugyanakkor kevés a képzett IKT-szakember, és ez rontja az Unió gazdasági teljesítményét⁴. Az Unió lakosságának kevesebb mint egyharmada (31,1%⁵) rendelkezik felsőfokú végzettséggel, míg az USA-ban, illetve Japánban ez az arány több mint 40%, illetve 50%. Az összmunkaerőt tekintve a kutatók aránya az Unióban alacsonyabb, mint a konkurens országokban⁶. Az Európa 2020 stratégia kiemelt célkitűzése 2020-ra, hogy **a 30–34 éves korosztálynak legalább 40%-a rendelkezzen felsőfokú vagy ezzel egyenértékű végzettséggel**.

Túl sok fiatal marad ki túl korán az iskolából, és ez fokozza a munkanélkülivé vagy inaktívvá válás és a szegénység veszélyét, továbbá növeli a gazdasági és szociális kiadásokat. Jelenleg az Európai Unióban a 18–24 éves korú fiatalok 14,4%-a rendelkezik középfokú végzettségnél alacsonyabb végzettséggel, és nem vesz részt további oktatásban vagy képzésben⁷. Az Unió célja **az iskolai lemorzsolódásnak a 10%-os referenciaértékre való csökkentése**.

¹ Eurostat, 2009., 15–30 évesek.

² Eurostat, 2010. június, 25 év alatti fiatalok.

³ A CEDEFOP előzetes számításai.

⁴ eSkills Monitor felmérés, Európai Bizottság, 2009.

⁵ Eurostat, 2008., 30–34 évesek.

⁶ MORE felmérés, Európai Bizottság, 2010.

⁷ Eurostat, 2009.

Európának a **szövegértési** készség terén is van még mit javulnia – a 15 évesek 24,1%-a alulteljesít a szövegértés terén, és ez az arány az elmúlt években növekedő tendenciát mutatott⁸.

A különböző oktatási szintek közötti átjárást biztosító és a nem hagyományos tanulókat is vonzó **rugalmas tanulmányi útvonalak** kialakítását is magába foglaló, az egész életen át tartó tanulást célzó nemzeti stratégia megvalósítása továbbra is kihívás marad számos tagállam számára.

1.1. A kezdeményezés célja

A Mozsásban az ifjúság kiemelt kezdeményezés, mellyel az Unió a fiatalokra váró kihívásokra kíván reagálni, illetve a fiatalok boldogulását kívánja támogatni a tudásalapú gazdaságban. **Keretprogram**, amely – a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásával – uniós és tagállami szinten **nagy jelentőségű új intézkedéseket vezet be, meglévő intézkedéseket erősít meg, illetve biztosítja más intézkedések megvalósítását**. A kezdeményezésből – megfelelő mechanizmusok révén – profitálhatnak a tagjelölt országok is. A Mozsásban az ifjúság összefogja a vonatkozó uniós oktatási, ifjúsági és tanulmányi mobilitási programok, valamint a strukturális alapok által nyújtott pénzügyi támogatást. Átdolgozásra kerül továbbá valamennyi meglévő program, hogy a következő pénzügyi keret idején integráltabb támogatást nyújtsanak a Mozsásban az ifjúság kezdeményezés számára. A Mozsásban az ifjúság megvalósítására a szintén az Európa 2020 stratégiában bejelentett Új készségek és munkahelyek menetrendje kiemelt kezdeményezéssel szoros együttműködésben kerül sor.

A Mozsásban az ifjúság négy fő tevékenységre fog összpontosítani:

- Az intelligens és inkluzív növekedés az **egész életen át tartó tanulás** rendszerének egészében megvalósuló intézkedéseken áll vagy bukik, melyek célja – a munkaerő-piaci kereslettel összhangban – kulcskompetenciák kialakítása és színvonalas tanulmányi eredmények biztosítása. Európának összességében véve több és változatosabb tanulási lehetőségeket kell kínálnia a fiatalok számára, nem feledkezve meg a nem formális oktatási tevékenységek révén való készségelsajátítás támogatásáról sem. A Mozsásban az ifjúság többek között a következők révén fogja támogatni ezeket a tevékenységeket: javaslat előterjesztése a tagállamokat **a jelentős iskolai lemorzsolódás visszaszorítására buzdító tanácsai ajánlásra, az önkéntesség európai éve (2011.)** és egy, **a nem formális és az informális tanulás elismerésével foglalkozó tanácsai ajánlás előterjesztése**. A Bizottság támogatja továbbá a **tanulószerződéses gyakorlati szakképzést** és a **színvonalas gyakornoki helyek** létesítését, mivel ezek munkahelyi tanulási tapasztalatot nyújtanak, így hidat vernek a munkaerőpiac felé.
- Európának növelnie kell a **felsőoktatásban vagy ezzel egyenértékű oktatásban** részt vevő fiatalok arányát, hogy lépést tudjon tartani a konkurens országokkal a tudásalapú gazdaságban, és elősegítse az innovációt. Emellett – konkrétan a hallgatói és a kutatói mobilitás támogatása révén – vonzóbbá, és a világ, illetve a globalizációs kihívások iránt nyitottabbá kell tennie az európai felsőoktatást. A Mozsásban az ifjúság törekedni fog arra, hogy javítsa a felsőoktatás színvonalát, vonzerejét és reagáló képességét, valamint hogy hozzájáruljon a mobilitás és a foglalkoztathatóság bővüléséhez és színvonalának javulásához. Ezt többek között azáltal teszi, hogy **új menetrendet javasol a felsőoktatás reformjára és modernizációjára** – egyebek mellett kezdeményezi **az egyetemi**

⁸ OECD, PISA, 2006.

teljesítményre vonatkozó referenciaértékek megállapítását –, továbbá **új nemzetközi stratégiát terjeszt elő az Unió számára** az európai felsőoktatás vonzerejének növelése és a világszintű partnerekkel folytatott felsőoktatási együttműködés és csereprogramok elősegítése érdekében.

- Átdolgozásra kerül és bővül, továbbá szorosabban kapcsolódik majd a tagállami és regionális forrásokhoz a **tanulmányi mobilitásnak** programok és kezdeményezések révén történő támogatása. Erősödik ezenkívül a nemzetközi dimenzió. A Mozgásban az ifjúság támogatja azt a törekvést, hogy 2020-ra valamennyi európai fiatal tanulmányainak egy részét külföldön végezhesse, beleértve a munkahelyi képzést is. A Mozgásban az ifjúság csomag részeként a Bizottság javaslatot fog tenni egy, **a mobilitás akadályainak megszüntetését célzó tanácsi ajánlásra**. Ehhez kapcsolódik majd a „**mobilitási eredménytábla**”, mely a tagállamok e tekintetben tett előrelépését méri. A Bizottság létrehoz egy **a Mozgásban az ifjúság kezdeményezésnek szentelt honlapot** is, mely az uniós mobilitásról és tanulási lehetőségekről⁹ fog tájékoztatni. A mobilitás elősegítése érdekében a Bizottság javasolni fogja továbbá egy „**Mozgásban az ifjúság**” kártya bevezetését is. „**Az első EURES-állásod**” elnevezésű új, Unión belüli kezdeményezés támogatni fogja a fiatalokat abban, hogy külföldi foglalkoztatási lehetőségekhez jussanak és munkát vállaljanak, valamint ösztönözni fogja a munkaadókat arra, hogy biztosítsanak álláshelyeket fiatal, mobilis munkavállalók számára. A Bizottság mérlegeli emellett az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” elnevezésű előkészítő programnak a vállalkozói mobilitást támogató programmá való átalakítását.
- Európának sürgősen javítania kell **a fiatalok foglalkoztatási helyzetén**. A Mozgásban az ifjúság prioritásokat határoz meg a szakpolitikai fellépés számára mind tagállami, mind uniós szinten, hogy az iskolából a munka világába való átmenet megkönnyítése és a munkaerő-piaci szegmentáció csökkentése révén visszaszoruljon a fiatalok munkanélkülisége. Különleges hangsúlyt kapnak a következő elemek: **az állami foglalkoztatási szolgálatok szerepe**, egy „**ifjúsági garancia**” ösztönzése – melynek célja annak biztosítása, hogy ne legyen olyan fiatal, akinek nincs munkája, nem tanul, és nem vesz részt aktív munkaerő-piaci intézkedésben sem –, egy **európai álláshelyfigyelő** létrehozása és **a fiatal vállalkozók támogatása**.

2. A KULCSKOMPETENCIÁK ELSAJÁTÍTÁSÁT ÉS KIVÁLÓ TELJESÍTMÉNY FELMUTATÁSÁT EREDMÉNYEZŐ MODERN OKTATÁSI ÉS KÉPZÉSI RENDSZEREK MEGTEREMTÉSE

A színvonalas oktatáshoz és képzéshez, az egész életen át tartó tanuláshoz, valamint a készségek fejlesztéséhez **célirányosabb, hosszabb távú és nagyobb összegű befektetésekre** van szükség az oktatásban és a képzésben. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy állandósítsák – és amennyiben szükséges – bővítsék ráfordításait. Ugyanakkor tegyenek meg mindent azért, hogy a közpénzek a lehető legnagyobb mértékben megtérüljenek. Különösen fontos változatosabb finanszírozási források feltárása olyan időkben, amikor nagy nyomás nehezedik a költségvetésre.

Ahhoz, hogy az iskolai **lemorzsolódást** az Európa 2020 stratégiában meghatározott **10%-ra sikerüljön visszaszorítani**, idejekorán lépéseket kell tenni, mégpedig a megelőzésre és a

⁹ Ez a honlap linket fog tartalmazni a már meglévő, tanulási lehetőségekről tájékoztató PLOTEUS portálra. Emellett az Ön Európája portálon létrehozott a Bizottság egy „az oktatás és a fiatalok” menüpontot, amely az európai diákok és fiatalok jogairól és lehetőségeiről tájékoztat.

lemorzsolódás veszélyétől fenyegetett tanulók célirányos támogatására összpontosítva. A Bizottság javaslatot fog előterjeszteni egy, a **tagállamokat a lemorzsolódási arány fokozottabb visszaszorítására ösztönző tanácsi ajánlásra**. Emellett a Bizottság egyrészt létre fog hozni egy **magas szintű szakértői csoportot**, melynek feladata az lesz, hogy **ajánlásokat készítsen a szövegértési készségek fejlesztése tekintetében**, másrészt **közleményt fog kiadni a koragyermekkorai oktatás és gondozás helyzetének javítása érdekében**.

A fiatalok tanulmányaik során egyre több választás előtt állnak, ezért képessé kell tennünk őket arra, hogy megalapozott döntéseket hozzanak. **Meg kell ismerniük az oktatási és képzési irányokat**, és képet kell kapniuk a munkalehetőségekről is, hogy megfelelő alapokkal rendelkezzenek életpályájuk menedzseléséhez. Tovább kell fejleszteni a **színvonalas pályaaorientációs szolgáltatásokat és szakmai orientációt**, mégpedig a munkaerő-piaci intézmények tevékeny részvételével. Intézkedésekre van továbbá szükség a foglalkoztatási lehetőségeket rejtő ágazatok és szakmák arculatának javítására.

Az oktatási rendszer valamennyi szintjén ösztönözni kell a színvonalas tanulást és tanítást. Az elmúlt években egyre nagyobb jelentőségre tettek szert azok a **kulcskompetenciák, amelyekre a tudásalapú gazdaságban és társadalomban szükség van**: ilyenek a tanulási készség elsajátítása, az idegen nyelven való kommunikáció készsége, a vállalkozói készségek és az IKT-ban rejlő potenciál teljes kiaknázásának készsége, továbbá az e-tanulás és a számolási készségek^{10,11}. A Bizottság 2011-ben **közleményt fog közzétenni az egész életen át tartó tanulást segítő kompetenciákról**. Ebben javaslatokat tesz arra, hogyan lehet hidat verni az oktatás és a munka világa között¹².

A képesítések iránti igény egyre nő, még az alacsony képzettséget igénylő foglalkozások esetében is. A számítások szerint 2020-ban az összes álláshely mintegy 50%-a követel majd meg **szakképzésben (VET) szerzett középszintű képesítést**. A Bizottság az európai szakképzési együttműködésről szóló 2010. évi közleményében¹³ aláhúzta ezen ágazat modernizációjának alapvető szükségességét. Kiemelt cél a szakképzés és a felsőoktatás közötti könnyebb átjárás megteremtése, többek között nemzeti képesítési keretrendszerek kialakítása és a vállalkozói szférával fenntartott szoros kapcsolatok révén.

A korai munkahelyi tapasztalat elengedhetetlen ahhoz, hogy a fiatalok a munkahelyen szükséges készségeket és kompetenciákat elsajátíthassák¹⁴. A **tanulószerződéses gyakorlati képzés** keretében folyó munkahelyi tanulás rendkívül hasznos eszköze a fiatalok fokozatos munkaerő-piaci integrációjának. A tanulószerződéses gyakorlati képzés tényleges formája és minősége tagállamról tagállamra jelentősen változik. Vannak országok, amelyek nemrégiben kezdtek bele ilyen típusú képzések kidolgozásába. A **szociális partnerek** bevonása e képzések megtervezésébe, megszervezésébe, megvalósításába és finanszírozásába elengedhetetlen a hatékonysághoz és a munkaerő-piaci kereslethez való alkalmazkodáshoz. Ezekre az intézkedésekre továbbra is szükség van ahhoz, hogy kibővüljön a szakképzésben a

¹⁰ A Bizottság 2010-ben tematikus munkacsoportot fog létrehozni a tagállamok szakpolitikáinak és szakértőinek részvételével, hogy megvizsgálják az iskolai tanulók gyenge teljesítményének okait a matematika (beleértve a számtant) és a természettudományok terén.

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18-i ajánlása (HL L 394., 2006.12.30.)

¹² A készségek, kompetenciák és foglalkozások európai taxonómiája (ESCO).

¹³ COM(2010)296.

¹⁴ Lásd az Európai Parlament saját kezdeményezésű jelentését a fiatalság munkaerőpiacra való bejutásának, valamint a gyakornoki, szakmai gyakorlati és gyakorlati képzési lehetőségek előmozdításáról (E. Turunen), 2010. július.

képzettségi bázis, és így **2012 végére legalább 5 millió európai fiatal** jelentkezhesen tanulószerveződéses gyakorlati képzésre (becslések szerint jelenleg ez a szám 4,2 millió)¹⁵).

Az elmúlt évek folyamán a fiatalok számára egyre fontosabb lett az első munkahelyi tapasztalatok **szakmai gyakorlat** révén történő megszerzése, mivel ez lehetővé teszi számukra a munkaerő-piaci kereslethez való alkalmazkodást. Egyes tagállamok munkahelyi tapasztalat megszerzésére irányuló programokat is indítottak, ezzel reagálva arra, hogy kevesebb álláshely áll a fiatalok rendelkezésére. Ezeknek a programoknak mindenki előtt nyitva kell állniuk, magas színvonalat kell biztosítaniuk és világos tanulási célt kell szolgálniuk. Ugyanakkor nem helyettesíthetik a rendes munkát és a próbaidőt.

Egyre több gondot okoz az, hogy a munkanélküliség különböző végzettségi szintű és képzettségű emberek széles skáláját érinti. Az európai rendszerek csak lassan reagáltak a tudásalapú társadalom támasztotta követelményekre: nem igazították a tanterveket és a programokat a változó munkaerő-piaci kereslethez. A Bizottság – válaszként a Tanács 2009. májusi felkérésére – 2010-ben **uniós foglalkoztatási referenciaértéket** fog javasolni.

A Mozgásban az ifjúság célja mindemellett a hátrányos helyzetű és/vagy a társadalmi kirekesztéstől fenyegetett fiatalok szakmai, illetve az életet gazdagító tanulási lehetőségeinek bővítése. Ezek a fiatalok mindenekelőtt a **nem formális és az informális tanulási** lehetőségek bővüléséből, továbbá a tanulás e formáinak a nemzeti képesítési keretrendszerekben való elismerésére és **validálására** vonatkozó határozottabb előírásokból profitálhatnak. Ez megnyithatja előttük az utat a további tanulás felé. A Bizottság **tanácsi ajánlásra** irányuló javaslatot fog előterjeszteni e tanulástípus validálásának elősegítésére¹⁶.

A legfontosabb új intézkedések:

- **Tervezet előterjesztése egy, az iskolai lemorzsolódás visszaszorításával foglalkozó Tanácsi ajánlásra (2010):** Az ajánlás hatásos szakpolitikai intézkedésrendszert fog meghatározni a nagyarányú iskolai lemorzsolódás különböző okainak kezelésére. Mind kezdeményező, megelőző, mind helyzetjavító intézkedésekkel foglalkozni fog.
- **A szövegértési képességgel foglalkozó magas szintű szakértői csoport létrehozása (2010),** melynek célja a fiatalok és a felnőttek szövegértési képességét fejlesztő hatásos módszerek feltérképezése a tagállamokban, illetve megfelelő ajánlások megfogalmazása.
- **A szakképzés vonzerejének fokozása, kínálatának bővítése és színvonalának emelése,** ami jelentősen hozzájárulhat a fiatalok foglalkoztathatóságának javításához és az iskolai lemorzsolódás visszaszorításához: A Bizottság a tagállamokkal és a szociális partnerekkel együttműködésben 2010 végén újraindítja a szakképzés területén folytatott együttműködést, és intézkedéseket javasol mind tagállami, mind európai szinten.
- **Minőségbiztosítási keretrendszer előterjesztése a szakmai gyakorlatok tekintetében,** amely kiterjed a külföldi szakmai gyakorlat jogi és adminisztratív akadályaira is. **A színvonalas szakmai gyakorlatokhoz való könnyebb hozzáférés, illetve az azokon való részvétel támogatása,** amibe beletartozik a vállalkozások arra való ösztönzése is (például minőséget igazoló címkék vagy díjak révén), hogy több

¹⁵ A szakmunkástanulók mobilitásával foglalkozó munkacsoport jelentése, 2010. február (Európai Bizottság).

¹⁶ Az önkéntes tevékenység, továbbá az ifjúsági szervezetekben és az ifjúsági munkában való részvétel, illetve az ott folytatott tevékenység jó alkalmat kínál a formális struktúrákon kívüli tanuláshoz. Segíthet a Mozgásban az ifjúság egyéb tevékenységének megszilárdításában, és leköti azokat a fiatalokat, akik egyébként esetleg nem kapnának elég figyelmet. Az önkéntesség európai éve (2011.) új lendületet fog adni e tevékenységek továbbfejlesztésének.

gyakornoki helyet kínálnak és megfelelően gondját viseljék a gyakornokoknak, illetve ami érinti a szociális partnerekkel való megállapodásokat, és a vállalati szociális felelősség politikáját is.

- **Javaslattervezet előterjesztése a nem formális és az informális tanulás támogatásáról és validálásáról szóló tanácsi ajánlásra (2011.),** melynek célja, hogy a tagállamokat az ilyen típusú tanulási tevékenységek révén elsajátított készségek elismerését elősegítő intézkedésekre ösztönözze.

3. A FELSŐOKTATÁS VONZEREJÉNEK FOKOZÁSA A TUDÁSALAPÚ GAZDASÁG ÉRDEKÉBEN

A felsőoktatás a gazdasági versenyképesség egyik fő mozgatórugója a tudásalapú gazdaságban, ezért a színvonalas felsőoktatás elengedhetetlenül szükséges a gazdasági és társadalmi célok eléréséhez. Amiatt, hogy egyre több munkahely követel meg magas szintű képzettséget, **több fiatalnak kell felsőfokú tanulmányokba kezdenie és azokat elvégeznie** ahhoz, hogy az EU elérhesse az Európa 2020 célkitűzését, **a felsőfokú vagy ezzel egyenértékű végzettség 40%-os arányát.** Ezen felül a kutatói pályának több fiatalot kell megnyernie és tartósan foglalkoztatnia, mégpedig vonzó foglalkoztatási feltételek segítségével. E célok megvalósítása olyan összetett megközelítést kíván meg, amely lehetővé teszi a felsőoktatás modernizációját, a minőség, a kiváló teljesítmény és az átláthatóság biztosítását, valamint kapcsolatok kiépítését a globalizált világban.

Vannak olyan európai egyetemek, amelyek a világ legjobbjai közé tartoznak, mégsem tudják maradéktalanul kiaknázni a bennük rejlő potenciált. A felsőoktatás régóta kedvezőtlen helyzetben van a szűkös finanszírozás miatt, amelyet ugyanakkor a hallgatók számának növekedése kísér. A Bizottság ismételten hangsúlyozza, hogy egy modernizált és jól teljesítő felsőoktatási rendszernek **a GDP-nek legalább 2%-át kitevő** (vegyesen köz- és magánforrásból származó) **finanszírozásra** van szüksége a tudásintenzív gazdaságban¹⁷. Meg kell adni az egyetemeknek a lehetőséget arra, hogy változatosabb forrásokból tudjanak bevételek szert tenni, és több felelősséget tudjanak magukra vállalni hosszú távú pénzügyi fenntarthatóságukért. A tagállamoknak fokozniuk kell a tantervkészítést, a kormányzás és a finanszírozás területén **a felsőoktatás modernizációjára** tett erőfeszítéseiket¹⁸, mégpedig azáltal, hogy megvalósítják azokat a célokat, amelyekben a bolognai folyamat keretében megállapodtak, valamint támogatják uniós szinten az **új együttműködési és reformmenetrendet**, és az Európa 2020 stratégia keretében meghatározott új kihívásokra összpontosítanak.

A tartósan magas színvonal a felsőoktatás vonzerejének központi eleme. Az érintettek és az intézmények közötti együttműködés támogatása révén európai szinten meg kell szilárdítani a **minőségbiztosítást** a felsőoktatásban. Válaszul az Európai Parlament és a Tanács ajánlására¹⁹ a Bizottság egy, a 2012. év folyamán elfogadásra kerülő jelentésben számot vet majd az ezen a területen történt előrelépéssel, illetve új prioritásokat fog megfogalmazni.

Egy olyan világban, amelyre a fokozott globalizáció és mobilitás jellemző, a felsőoktatási intézmények teljesítményének áttekinthetősége ösztönözheti mind a versenyt, mind az együttműködést, és további fejlődést és modernizációt válthat ki. A meglévő nemzetközi rangsorok azonban nem mindig adnak teljes képet az egyetemek teljesítményéről, mivel túl

¹⁷ COM(2005) 15.

¹⁸ COM(2006) 208.

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/143/EK ajánlása (2006. február 15.) a felsőoktatás terén a minőségbiztosítással kapcsolatos további európai együttműködésről (HL L 64., 2006.03.04., 60. o.).

nagy hangsúlyt fektetnek a kutatásra, miközben kizárnak olyan lényeges tényezőket, mint például az oktatás minősége, az innováció, vagy az aktív regionális és nemzetközi szerepvállalás, amelyek szintén részét képezik egy egyetem sikerének. A Bizottság 2011-ben közlése annak a megvalósíthatósági tanulmánynak az eredményeit, amely egy olyan **alternatív, több dimenziós, átfogó egyetemi rangsorolási rendszer kidolgozhatóságát** vizsgálta, amely tekintettel van a felsőoktatási intézmények sokszínűségére.

Európa innovációs képességéhez tudáspartnerségekre, valamint az oktatás, a kutatás és az innováció közötti szorosabb kapcsolatokra (tudásháromszög) van szükség. Ide tartozik az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) és a **Marie Curie programok** által kínált lehetőségek maradéktalan kihasználása, miközben tanulni kell mindkettő tapasztalataiból. Ebben az összefüggésben a Bizottság fokozza az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd európai platformjának (**EU Forum for University Business Dialogue**) tevékenységét, valamint kibővíti annak tevékenységi körét azzal a céllal, hogy javítsa a hallgatók foglalkoztathatóságát és továbbfejlessze az oktatásnak a tudásháromszögben betöltött szerepét.

A felsőoktatás egyre nemzetközibb. Ahhoz, hogy az intézmények a legjobb hallgatók, oktatók és kutatók tetszését elnyerjék, illetve a világ számos egyetemével partneri kapcsolatokat és együttműködést hozzanak létre, illetve tartsanak fenn, nagyobb fokú mobilitásra, nemzetközi nyitottságra és átláthatóságra van szükség. Ehhez külön hangsúlyt kell helyezni a felsőoktatásban a nemzetközi együttműködés, programok és szakpolitikai párbeszéd megszilárdítására. A Bizottság 2011-ben **közleményt fog kiadni azokról a legfontosabb kihívásokról, amelyek előtt az európai felsőoktatás 2020 távlatában áll**, illetve a kihívásoknak való megfeleléshez szükséges intézkedésekről. A közlemény megfogalmaz majd egy **uniós nemzetköziesítési stratégiát is**²⁰.

A legfontosabb új intézkedések:

- **A felsőoktatás reformjának és modernizációjának támogatása egy közlemény (2011.) révén, mely új, konszolidált menetrendet fogalmaz meg a felsőoktatás számára:** Központi törekvése a diplomások foglalkoztathatóságának javítása, a mobilitás ösztönzése – beleértve a felsőoktatási intézmények és az ipar közötti mobilitást is –, valamint a tanulási és kutatási lehetőségekkel, továbbá az intézmények teljesítményével kapcsolatos áttekinthető és színvonalas tájékoztatás elősegítése. Emellett foglalkozik majd a nem hagyományos tanulók számára teremtendő lehetőségekkel, valamint a hátrányos helyzetű csoportok bejutásának megkönnyítésével; ez magába foglalja adekvát finanszírozás megteremtését is. A konszolidált menetrend javaslatot tartalmaz majd egy uniós nemzetköziesítési stratégiára, melynek célja, hogy az európai felsőoktatást vonzóbbá tegye.
- **Referenciaértékek megállapítása a felsőoktatás teljesítményének és az oktatási eredmények méréséhez:** A Bizottság 2011-ben közlése annak a megvalósíthatósági tanulmánynak az eredményeit, amely egy olyan alternatív, több dimenziós, átfogó egyetemi rangsorolási rendszer kidolgozhatóságát vizsgálta, amely tekintettel van a felsőoktatási intézmények sokszínűségére.
- **Javaslat előterjesztése többéves stratégiai innovációs menetrendre (2011.),** amely meghatározza az EIT szerepét a többpólusú európai innovációs kontextusban, és a következő hét évre lefekteti az oktatási, kutatási, innovációs és vállalkozási prioritásokat.

²⁰

A Tanács következtetései a felsőoktatás nemzetközivé tételéről, 2010. május 11.

4. A TRANSZNACIONÁLIS TANULÁS ÉS A MUNKAVÁLLALÓI MOBILITÁS DINAMIKUS FEJLŐDÉSÉNEK TÁMOGATÁSA A FIATALOK KÖRÉBEN

Míg az Unió össznépszerűségének mobilitása nem különösebben jelentős, a fiatalok számára nagyon vonzó a külföldi tanulás és munkavállalás. A „mobilis” uniós polgárok nagy része 25–34 éves korú. Ez a korosztály általában jobb nyelvismeretekkel rendelkezik, és kevesebb a családi kötelezettsége. A fokozottabb mobilitás az egyre nyitottabb határoknak és az egyre összehasonlíthatóbbá váló oktatási rendszereknek is köszönhető. Ezt a trendet támogatni kell azzal, hogy a fiataloknak több lehetőséget kell kínálni készségeik fejlesztésére vagy munkavállalásra.

4.1. A tanulmányi mobilitás ösztönzése

A tanulmányi mobilitás fontos szerepet játszik a fiatalok későbbi **foglalkoztathatóságának javításában** és új szakmai kompetenciák elsajátításában, miközben az aktív polgári szerepvállalás készségét is fejleszti. Elősegíti új ismeretek szerzését, új nyelvi és interkulturális kompetenciák elsajátítását. Azok az európaiak, akik fiatal tanulóként mobilisak, későbbi életük során munkavállalóként is nagyobb valószínűséggel lesznek azok. Ezeket a pozitív hatásokat a munkaadók is elismerik és értékelik. A tanulmányi mobilitásnak nagy szerepe van abban is, hogy az oktatási és szakképzési rendszerek és intézmények nyitottabbá, európaibbá és nemzetközibbé, illetve hozzáférhetőbbé és hatékonyabbá váltak²¹. Az Unió gazdag múlttal rendelkezik a tanulmányi mobilitás különböző programok és kezdeményezések révén történő támogatása terén. Legismertebb ilyen kezdeményezése az Erasmus program²². A jövőben az olyan programok, mint a Lisszaboni szerződés által létrehozott Európai Önkéntes Humanitárius Segítségnyújtási Hadtest szintén hozzájárulhatnak ehhez a folyamathoz. Egyes tagállamok a strukturális alapokat, mindenekelőtt az Európai Szociális Alapot is igénybe veszik transznacionális tanulásra és munkavállalói mobilitásra. A felsőoktatásban dolgozó oktatók, illetve az ott tanuló hallgatók európai és Európán kívüli egyetemek közötti mobilitását és cseréjét az Erasmus Mundus és a Tempus program támogatja.

A Bizottság célja az, hogy *2020-ra valamennyi európai fiatalnak* lehetőséget adjon tanulmányi mobilitásra azáltal, hogy újabb forrásokat nyit meg, és elgördíti a külföldi tanulási tapasztalat szerzésének útjában álló akadályokat²³.

A tanulási mobilitásról szóló zöld könyv (2009. július)²⁴ nyilvános konzultációt indított arról, hogyan távolíthatók el legeredményesebben a mobilitás útjában álló akadályok, és hogyan lehetne a fiataloknak több külföldi tanulási lehetőséget biztosítani. A konzultáció keretében több mint 3000 reakció érkezett, többek között nemzeti és regionális

²¹ Tanulmányokra és kutatásokra való hivatkozásokat lásd COM(2009)329 végleges.

²² Ezek a programok többek között a következőkre terjednek ki: felsőoktatás (Erasmus, Erasmus Mundus, Marie Curie) hallgatóknak, doktoranduszhallgatóknak és oktatóknak; felsőoktatás és kutatás (Marie Curie, a kiválósági hálózatokon [Networks of Excellence] és a technológiai platformokon [Technology Platforms] belüli mobilitás); a felsőoktatásból az üzleti világba (szakmai gyakorlatok az Erasmus és a Marie Curie keretében); szakképzés és tanulószerveződéses gyakorlati képzésben részt vevők (Leonardo); középfokú oktatás (Comenius), felnőttkori tanulás és 50 éven felüliek önkéntes tevékenysége (Grundtvig); kulturális élet (Kultúra program); ifjúsági cserék és önkéntesség (Fiatalok lendületben); önkéntesség (Európai önkéntes szolgálat a Fiatalok lendületben programon belül); civil társadalom (Európa a polgárokért program), valamint az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” előkészítő program.

²³ http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/about/political/index_en.htm

²⁴ COM(2009)329.

kormányzatoktól, illetve más érintettektől is²⁵. A reakciók azt mutatják, hogy **nagy az igény a tanulmányi mobilitás fokozására az oktatási rendszer valamennyi részében** (felsőoktatás, iskolák, szakképzés), de a nem formális és az informális tanulás, mint például az önkéntes tevékenység keretében is. Ugyanakkor a reakciók azt is megerősítik, hogy a mobilitásnak továbbra is számos gátja van. Ezért a Bizottság e közleményhez kapcsolódva javaslatot tesz egy, **a tanulmányi mobilitással foglalkozó tanácsai ajánlásra**, mely a mobilitás akadályainak végleges eltávolítását célzó, tagállamok közötti, új összehangolt kampány alapját képezi. A fejlemények a „**mobilitási eredménytáblán**” lesznek nyomon követhetők. Ez összehasonlító képet fog adni arról, hogy a tagállamok milyen eredményeket érnek el az akadályok elhárításában.

A külföldön tanuló diákok jogairól való tájékozottság javítása érdekében a Bizottság e közleménnyel párhuzamosan **kiadványt tesz közzé az Európai Bíróság vonatkozó döntéseiről**. A kiadvány olyan kérdésekkel foglalkozik, mint az oktatási intézményekbe való bejutás, a diplomák elismerése és az ösztöndíjak hordozhatósága. Ezzel is segíteni kívánja a hatóságokat, az érdekelteket és a hallgatókat abban, hogy megértsék, milyen következményekkel jár számukra az állandó ítélkezési gyakorlat.

A felsőoktatásért felelős „bolognai” miniszterek 2009-ben – 46 országot képviselve – azt a célt tűzték ki, hogy *2020-ra az Európai Felsőoktatási Térségben diplomát szerzők legalább 20%-a fejezze be úgy tanulmányait, hogy folytatott külföldön tanulmányokat vagy részt vett külföldi képzésben*²⁶. Válaszul a Tanács 2009. májusi felkérésére a Bizottság 2010-ben **referenciaértékeket** fog javasolni elsősorban a felsőoktatásban és a szakképzésben részt vevő diákok **tanulmányi mobilitásának vonatkozásában**.

A **mobilitást támogató európai eszközöket** (például az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszert, az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerét és az Europasst) maradéktalanul ki kell használni, hogy a mobilitásban részt vevő tanulók maximálisan profitálhassanak belőlük²⁷. A fizikai mobilitást kiegészítendő, támogatni kell az IKT használatára és az e-tanulásra építő „virtuális mobilitást”. A Bizottság az Europass már meglévő elemeinek felhasználásával ki fog dolgozni egy **európai készségútlevelet**, hogy ezzel is javítsa a formális és a nem formális tanulás során szerzett kompetenciák értelmezhetőségét és hordozhatóságát az Európai Unióban. Ezzel összefüggésben eszközöket fog kidolgozni az IKT-szakemberek és -felhasználók kompetenciáinak feltérképezésére és elismerésére. Az egyik ilyen eszköz az Unió e-készségekre vonatkozó stratégiájával összhangban az IKT-szakma európai keretrendszere lesz²⁸. A Bizottság törekszik egy **„Mozgásban az ifjúság” kártya** bevezetésére is, amellyel a mobilitásban részt vevő tanulók külföldi beilleszkedési folyamatát kívánja felgyorsítani, illetve a tagállami ifjúsági vagy diákigazolványokhoz hasonló előnyöket kíván nyújtani.

Az uniós források számos programon keresztül támogatják a hallgatók, a kutatók, a fiatalok és az önkéntesek mobilitását, bár az ezekből profitáló fiatalok száma évi 380 000 fővel továbbra is viszonylag alacsony. A Bizottság **javítani fogja e programok hatékonyságát és**

²⁵ A hozzájárulások elemzését lásd a SEC(2010) 1047 bizottsági szolgálati munkadokumentumban.

²⁶ http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/conference/documents/Leuven_Louvain-la-Neuve_Communique_April_2009.pdf

²⁷ Mindenekelőtt az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszeréről (EKKR), az Europassról, az oklevélmellékletéről, az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszerről (ECTS, a felsőoktatás számára), az európai szakképzési kreditrendszerről (ECVET) és a Youthpassról van szó.

²⁸ Ezt a Bizottság a digitális menetrendben, COM(2010) 245 és az „E-készségek a 21. századra” című dokumentumban, COM(2007) 496, jelentette be.

működését, továbbá a következő pénzügyi keret idejére integrált megközelítés kialakítására fog törekedni a Mozgásban az ifjúság támogatására.

A legfontosabb új intézkedések:

- **Egy, az uniós tanulási és mobilitási lehetőségekről tájékoztató, a „Mozgásban az ifjúság” kezdeményezésnek szentelt honlap létrehozása (2010.):** A honlapnak áttekinthetővé kell tennie a fiatalok tanulmányi mobilitásával kapcsolatos valamennyi releváns uniós programot, lehetőséget és jogot. Az oldalt fokozatosan kell fejleszteni, például az uniós intézkedéseket össze kell kapcsolni a nemzeti és a regionális kezdeményezésekkel, tájékoztatni kell az Európa országaiban meglévő finanszírozási lehetőségekről, valamint az oktatási és képzési programokról (figyelembe véve az értelmezhetőséget elősegítő eszközökkel kapcsolatos, már folyamatban lévő munkát, valamint a már meglévő PLOTEUS portált is), valamint fel kell sorolni a szakmai gyakorlatokat és hasonlókat kínáló, megbízható minőségű vállalkozásokat.
- **Tanácsi ajánlástervezet előterjesztése a fiatalok tanulmányi mobilitásának elősegítéséről (2010.),** amely a tanulmányi mobilitás tagállami, európai és nemzetközi akadályait foglalkozik. A tervezet épít a fiatalok tanulmányi mobilitásának elősegítéséről szóló zöld könyvről 2009-ben folytatott nyilvános konzultáció során érkezett visszajelzésekre. Rendszeres monitorozás keretében egy „**mobilitási eredménytábla**” fogja mérni és értékelni a tagállamok előrehaladását ezen akadályok elhárítása felé.
- **„Mozgásban az ifjúság” kártya bevezetése** annak érdekében, hogy valamennyi fiatal – vagyis az egyetemi hallgatók, a tanulók, a szakmunkástanulók, a gyakornokok, a kutatók és az önkéntesek – könnyebben részt vehessenek a mobilitásban, és beilleszkedésük zökkenőmentes legyen.
- **Kiadvány megjelentetése a mobilitásban részt vevő diákok jogaival kapcsolatos európai bírósági döntésekről (2010.):** A kiadvány többek között az oktatási intézményekbe való bejutás, a diplomák elismerése és az ösztöndíjak hordozhatósága kérdéseivel foglalkozik.
- **Javaslat európai készségútlevelel (2011.) bevezetésére:** az útlevelel az Europass már meglévő elemeire fog épülni, és egyértelmű és összehasonlítható módon tartalmazza majd az életút során, különböző tanulási kontextusokban elsajátított kompetenciákat, köztük az e-készségeket, valamint az informális és a nem formális tanulási tapasztalatot is. Az útlevelel azáltal segíti elő a mobilitást, hogy megkönnyíti a készségek más országokban való elismerését.

4.2. A munkavállalói mobilitás ösztönzése

Ahogy nemrégiben a Monti-jelentés²⁹ is kiemelte, még a gazdasági válság idején is vannak betöltetlen álláshelyek az Unióban. Ez részben az uniós munkaerő hiányzó mobilitásának tudható be. Ugyanakkor az európaiak nagy része (60%) szerint az Unión belüli mobilitás jót tesz az európai integrációnak, 50%-a szerint jót tesz a munkaerőpiacnak, és 47%-a szerint jót tesz a gazdaságnak³⁰.

A külföldi munkavállalás különösen a fiatalok számára vonzó. A gyakorlatban azonban számos tényező akadályozza még mindig a szabad mozgást: ezeket az akadályokat meg kell szüntetni ahhoz, hogy **a fiatal munkavállalók könnyebben mozoghassanak és dolgozhassanak** az Unióban, és így új készségeket és kompetenciákat sajátíthassanak el. A fiatalok gyakorta ugyan szeretnének külföldön dolgozni, mégsem élnek a munkavállalási lehetőségekkel más országokban, mert egyrészt nem tudnak a lehetőségekről, másrészt elrettentik őket a költözés költségei. A fiatal pályázók tanácsadásban, illetve az új országban

²⁹ „A New Strategy for the Single Market” [Az egységes piac új stratégiája], M. Monti jelentése, 2010. május 9., 57. o.

³⁰ „Geographical and labour market mobility” [Földrajzi és munkaerő-piaci mobilitás], Eurobarométer külföldfelmérés 337., 2010. június

való letelepedés költségeit, valamint az általában a munkaadó által fizetett bizonyos integrációs költségeket fedező pénzügyi támogatásban való részesítése **kiegyensúlyozottabb munkaerő-kereslethez és -kínálathoz** vezetne, miközben értékes **tapasztalatokhoz és készségekhez** segítené a fiatal munkavállalókat.

A munkaerőpiacra frissen érkezők és a vállalkozások gyakran nehezen találhatnak egymásra, illetve az állami foglalkoztatási szolgálatok nem mindig kínálnak megfelelő szolgáltatásokat a fiataloknak, és nem ösztönzik eléggé a cégeket arra, hogy egész Európából toborozzanak fiatalokat. Az állami foglalkoztatási szolgálatok nem használják ki maradéktalanul az **EURES-t** és az általa kínált foglalkoztatási lehetőségeket. Így van ez még akkor is, ha az európaiak 12%-a hallott már az EURES-ről, 2%-a pedig konkrétan már használta is³¹.

Mivel Európának a jövőben munkaerő-hiánnyal kell szembenéznie, fontos, hogy a lehető legtöbb **jól képzett munkaerőt** megtartsa, és ugyanakkor a megfelelő készségekkel rendelkező munkavállalókat nyerte meg az előrejelzések szerint növekvő munkaerő-kereslet kielégítésére. Külön erőfeszítésekre lesz szükség ahhoz, hogy Európa vonzó legyen a jól képzett migránsok számára a tehetséges munkaerőért folytatott globális versenyben. Egy munkahely földrajzi elhelyezkedésének relatív vonzerejét a hagyományos foglalkoztatáspolitikán kívül számos egyéb tényező is befolyásolja. Mivel egyes szakmákban túl sok európai hagyja el a kontinenst és túl kevés harmadik országbeli bevándorló érkezik, a politikának ezzel a problémával is foglalkoznia kell. Ehhez hozzátartoznak a következők: **a polgárok figyelmének felhívása az Unión belüli mozgással kapcsolatos jogaikra** – mindenekelőtt a szociális biztonság koordinációja és a munkaerő szabad mozgása területén –; a mobilitás új tendenciáit figyelembe vevő **egyszerűsített eljárások bevezetése a szociális biztonság koordinációjában**; a munkaerő szabad mozgását gátló tényezők visszaszorítása (pl. munkahelyhez jutás a közsférában); a fiatalok jobb tájékoztatása a **hiányfoglalkozásokról**; a munkahelyek vonzerejének fokozása az **agyelszívás** által érintett szakmákban (pl. természettudományos és gyógyászati szakmák); valamint azoknak a hiányszakmáknak a feltérképezése az „új munkahelyekhez szükséges új készségek” elnevezésű kezdeményezés keretén belül, amelyek esetében mind az Unión belülről, mind azon kívülről fiatal tehetségek megnyerésére van szükség.

A legfontosabb új intézkedések:

- **Új kezdeményezés kidolgozása:** „Az első EURES-állásod” kísérleti projekt, amely abban segítené a fiatalokat, hogy a 27 uniós tagállam bármelyikében állást találjanak, és külföldre költözzenek. (A projekt annak függvényében jöhet létre, hogy a költségvetési hatóság megadja-e a finanszírozáshoz szükséges támogatást.) Külföldön ugyanolyan könnyűnek kell lenni az álláskeresésnek, mint otthon. „Az első EURES-állásod” ezért orientációs, álláskeresési, toborzási és pénzügyi támogatást nyújt majd mind a külföldön dolgozni szándékozó álláskeresőknek, mind a mobilis fiatal európaiakat toborzó, az újonnan érkezőknek átfogó integrációs programot biztosító vállalkozásoknak (mindenekelőtt a kkv-knak). Ezt az új mobilitási eszközt az EURES (az állami foglalkoztatási szolgálatok európai mobilitási hálózata) működteti 2011-től.
- „**Európai álláshelyfigyelő**” létrehozása 2010-ben, amely az Európa-szerte betöltetlen álláshelyekről és keresett készségekről tájékoztatja a fiatalokat és a foglalkoztatási tanácsadókat. Az „Európai álláshelyfigyelő” olyan adatfeldolgozási rendszer révén fogja javítani a fiatal álláskeresők részére kínált munkahelyek áttekinthetőségét és az ezekkel kapcsolatos tájékoztatást, amely Európa valamennyi országára vonatkozóan adatokat tartalmaz a munkaerő- és készségkeresletről.
- **A munkavállalók szabad mozgására vonatkozó uniós jogszabályok alkalmazásának monitorozása** annak biztosítására, hogy a tagállamok fiatal munkavállalóknak (beleértve a szakképzésben résztvevőket is)

³¹ Eurobarométer különfelmérés, 337., 2010. június.

szóló ösztönző intézkedései a mobilis fiatal munkavállalók előtt is nyitva álljanak; valamint annak **feltérképezése 2010-ben** a tagállamokkal együtt a munkavállalók szabad mozgásával foglalkozó szakmai bizottság keretében, **hogy mely területeken van szükség fellépésre a fiatalok mobilitásának ösztönzésére.**

5. A FIATALOK FOGLALKOZTATÁSÁNAK KERETEI

Bár valamennyi tagállam kidolgozott a fiatalokra szabott foglalkoztatási politikát, és számos tagállam vezetett be – többnyire a szociális partnerekkel szoros együttműködésben – külön intézkedéseket a válság során, még mindig sok a tennivaló^{32,33}. A demográfiai változások jelentette kihívásokkal való megbirkózáshoz rövid távon hatékony, hosszú távon pedig fenntartható intézkedésekre van szükség **a fiatalok nagyarányú munkanélküliségének csökkentésére, illetve foglalkoztatási arányának növelésére**. Az intézkedéseknek integrált formában ki kell terjedniük az oktatásból a munkába való átmenet valamennyi fázisára, továbbá védőhálót kell nyújtania azok számára, akiket az oktatásból és a foglalkoztatásból való kimaradás fenyeget. A fiatalok munkahelyi védelmére vonatkozó, meglévő uniós rendelkezéseket maradéktalanul és adekvát formában végre kell hajtani³⁴.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a **rugalmas biztonság** közös elvei alapján folytatott **határozott európai szakpolitikai koordináció** jelentős hatással van a fiatalok foglalkoztatására. Az érdekelteket – állami foglalkoztatási szolgálatok, szociális partnerek, nem kormányzati szervezetek stb. – is bevonó, **konkrét uniós és tagállami erőfeszítésekre** van szükség. Ezeknek a következő, **prioritást élvező intézkedéseken** kell alapulniuk, melyek célja a fiatalok munkanélküliségének csökkentése és álláskilátásainak javítása. A prioritások az Európa 2020 stratégiában **kitűzött 75%-os foglalkoztatási arány** megvalósításához járulnak hozzá.

A tisztas álláslehetőségek hiánya a fiatalok számára a globális gazdaságban mindenütt jelen lévő kihívás. A fiatalok foglalkoztatási helyzetének javítása a partnerországokban, nevezetesen az Unió szomszédságpolitikájában részt vevő államokban nemcsak számukra jár előnyökkel, hanem az Unióra is pozitív hatással lehet. A válság és a válságból való kilábalás következményeként **a globális politikai vitának még inkább a középpontjába került** a fiatalok foglalkoztatási helyzete, kihangsúlyozva a szakpolitikai prioritások konvergenciáját, és ösztönözve a szakpolitikai tapasztalatcserét. Kiemelte ezt a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet globális foglalkoztatási paktuma (ILO Global Jobs Pact), a G20 foglalkoztatási és munkaügyi minisztereinek ajánlásai, a G20 globális képzési stratégiája és az OECD ifjúsági fóruma is.

5.1. Segítségnyújtás az első álláshoz vezető úton, pályakezdők támogatása

A középiskola befejezése után a fiataloknak vagy állást kell találniuk, vagy tovább kell tanulniuk – ha nem, akkor **aktív munkaerő-piaci és szociális intézkedések** révén megfelelő támogatásban kell részesülniük, még akkor is, ha ellátásokra nem jogosultak. Ez különösen azokban a tagállamokban fontos, ahol kevés a betöltetlen állás, hogy a fiatalok ne maradjanak

³² Források: A fiatalok foglalkoztatási helyzetéről készült 2008. évi tanulmány, amely áttekinti a 27 uniós tagállam főbb szakpolitikai intézkedéseit. A foglalkoztatási bizottságnak a fiatalok foglalkoztatási helyzetéről készült 2010. évi jelentése, amely bemutatja a tagállamokban nemrégiben bevezetett intézkedéseket.

³³ A fiatalok foglalkoztatási helyzetének tematikus áttekintése néhány kiválasztott OECD országban, az OECD sorozata (2008–2010).

³⁴ A Bizottság hamarosan elemzést tesz közzé (szolgálati munkadokumentum formájában) a fiatal személyek munkahelyi védelméről szóló, 1994. június 22-i 94/33/EK tanácsi irányelv alkalmazásáról.

le már a korai fázisban. Előfeltétel ehhez annak garantálása, hogy a fiatalok szélesebb körben és hamarabb profitálhassanak az ilyen intézkedésekből akkor is, ha nincsenek nyilvántartásba véve mint munkakeresők. A migráns háttérrel rendelkező vagy bizonyos etnikai csoportokhoz tartozó fiatalok esetében előfordulhat, hogy testre szabottabb intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a fiataloknak ez a dinamikusan növekvő csoportja – amely pályakezdőként gyakran ütközik sajátos nehézségekbe – jobban tudjon fejlődni.

A szakképzést és a felsőfokú tanulmányaikat lezáró fiataloknak is támogatásra van szükségük ahhoz, hogy minél hamarabb megkapják első teljes állásukat. A munkaerőpiacra szakosodott intézmények, különösen az **állami foglalkoztatási szolgálatok**, elég szakértelemmel rendelkeznek ahhoz, hogy tájékoztassák a fiatalokat az álláslehetőségekről, és segítséget nyújtsanak nekik az álláskereséshez. Támogatásukat azonban a fiatalok sajátos igényeihez kell igazítaniuk – mindenekelőtt az oktatási és képzési intézményekkel, a szociális támogatást és pályaeorientációt nyújtó szolgálatokkal, a szakszervezetekkel és a munkaadókkal kialakított kapcsolatok révén. Ez utóbbiak a **vállalat szociális felelősségi** politikájának részeként is nyújthatják ezt a fajta támogatást.

Ha a munkaadók választhatnak, hogy tapasztalt munkaerőt vagy kezdőt vegyenek fel, akkor gyakran az előbbit választják. A pályakezdők alkalmazására ösztönző erővel hathatnak a **bérekről és a nem bérjellegű költségekről** kötött megállapodások. Nem szabad azonban, hogy ezek bizonytalan helyzetet teremtsenek. A kollektív tárgyalás szintén hozzájárulhat differenciált pályakezdő bérek megállapításához. Az ilyen intézkedéseket másodlagos előnyöknek és képzési lehetőségeknek kell kísérniük ahhoz, hogy a fiatalok könnyebben meg tudják tartani állásukat.

A fiatalok gyakran **határozott idejű szerződéssel** kapnak munkát, mivel ez lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy „teszteljék” a munkavállaló készségeit és hatékonyságát, mielőtt határozatlan idejű szerződést kínálnának neki. Sok esetben azonban az ok csak az, hogy a határozott idejű szerződés olcsóbb, mint a határozatlan idejű, különösen azokban az országokban, ahol a (például a végkielégítésre, a felmondási időre, a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó) felmondási szabályok jelentős különbséget mutatnak a két szerződéstípus között: az eredmény a **szegmentált munkaerőpiac**, ahol számos fiatal munkavállaló esetében ideiglenes munkahelyek sora váltakozik munkanélküliséggel, és kevés esélyük van arra, hogy stabilabb, határozatlan idejű munkaviszonyt létesíthessenek, így hiányosan fizetik a nyugdíjjárulékot is. A fiatal nők esetében különösen nagy a veszélye annak, hogy ebbe csapdába esnek. Korlátozni kellene az egymást követő ilyen szerződések számát, mivel ez a gyakorlat nem tesz jót a növekedésnek, a termelékenységnek és a versenyképességnek³⁵: hosszú távon kedvezőtlen hatással van a humán tőke felhalmozódására és a jövedelemszerző képességre, hiszen az ideiglenes fiatal munkaerő általában alacsonyabb bérekben részesül és kevesebb továbbképzésben vehet részt. A probléma megoldásának egyik lehetséges módja adókedvezmények bevezetése lenne határozatlan idejű szerződéseket biztosító cégek részére, vagy arra az esetre, ha egy cég határozott idejű szerződést határozatlan idejű szerződéssé alakít. Ezeknek az összefüggéseknek a további megvilágítása érdekében a Bizottság 2010-ben **átfogó elemzést tesz közzé a fiatalok munkaerő-piaci helyzetét befolyásoló tényezőkről**, és a fiatalokat érintő munkaerő-piaci szegmentáció veszélyeiről.

³⁵ Lásd 1999/70/EK irányelv.

5.2. A veszélyeztetett fiatalok támogatása

A fiatalok munkaerő-piaci teljesítményének mutatói nem tükrözik teljes mértékben azt a tényt, hogy a 20–24 éves korú európaiak megdöbbentően nagy része, 15%-a sem munkával nem rendelkezik, sem tanulmányokat nem folytat, sem képzésben nem vesz részt (a „NEET-fiatalok”: neither in employment, education or training). Ezeket a fiatalokat a munkaerőpiacról való tartós kiszorulás és a szociális ellátásokra utaltság fenyegeti. Kulcsfontosságú a probléma kezeléséhez, hogy legelőször is **módot adjunk ezeknek a fiataloknak arra, hogy szükség esetén ismét tanulni kezdjenek, vagy kapcsolatba kerüljenek a munkaerőpiaccal**. Meg kell tenni minden tőlünk telhetőt annak érdekében is, hogy minél több **fogyatékossgal** vagy egészségügyi problémákkal **élő fiatal** rendelkezzen munkahellyel, hogy minél kisebb legyen a későbbi inaktivitás és társadalmi kirekesztődés veszélye. Az állami foglalkoztatási szolgálatok központi szerepet játszanak ezen erőfeszítések fokozásában és koordinálásában. Megoldást jelenthet például a munkaadókkal való kapcsolatfelvétel. Megállapodások alapján külön támogatásban részesülnének azok a munkaadók, akik veszélyeztetett fiatalokat foglalkoztatnak.

5.3. Megfelelő szociális védőháló kialakítása a fiatalok számára

A fiatalok – mindenekelőtt a legveszélyeztetettebb csoportok – **aktív befogadásához** szükség van adekvát jövedelemtámogatásra, befogadó munkaerőpiacra és színvonalas szolgáltatások biztosítására³⁶. Számos munkanélküli fiatal nem jogosult munkanélküli ellátásra vagy más jövedelemtámogatásra, különösen ha még soha sem rendelkezett munkahellyel. E probléma megoldásához megfelelő esetben **biztosítani kell a szociális segélyhez való hozzájutást**, illetve **szükség esetén a szociális segély kibővítését** úgy, hogy jövedelembiztonságot garantáljon. Ezzel egy időben eredményes és hatékony **aktív munkaerő-piaci intézkedéseknek** és a **feltételeesség elvének** kell biztosítania azt, hogy a fiatal csak akkor részesüljön támogatásban, ha aktívan állást keres, további oktatásban részesül vagy képzésben vesz részt. Ez kulcsfontosságú a „járadékcsapdák” elkerüléséhez. A szociális biztonsági rendszerek modernizációja során foglalkozni kell a fiatalok kritikus helyzetével is.

Egyre több fiatal kap (tartósan) **rokkantsági ellátást**. Míg vannak olyan fiatalok, akik valóban nem képesek teljes munkavégzésre még megfelelően hozzájuk igazított munkahelyen sem, addig mások jól megtervezett aktív munkaerő-piaci intézkedések segítségével visszatálnának a munkaerőpiacra.

5.4. A fiatal vállalkozók és az önfoglalkoztatók támogatása

Egyértelmű, hogy az emberek nagy része nem fogja egész életpályáját egy munkaadónál tölteni: a legtöbb munkavállaló többször is munkahelyet fog váltani, és a legtöbb állást már most is, de a jövőben is a kkv-k és a mikrovállalkozások kínálják. Emellett a vállalkozás egyik motorja az önfoglalkoztatás, így – mindenekelőtt a szolgáltatási ágazatban – jelentősen hozzájárulhat új munkahelyek teremtéséhez.

Az **önfoglalkoztatás** kiváló lehetőséget nyújt arra, hogy a fiatalok hasznosítani tudják készségeiket, és maguk határozzák meg munkájukat. A fiatalok pályatervezését támogató szakembereknek ezt a lehetőséget is komolyan mérlegelniük kell. A vállalkozói

³⁶ A Bizottság ajánlása (2008. október 3.) a munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről (HL L 307., 2008.11.18.), melyet a Tanács 2008. december 17-én, az Európai Parlament pedig 2009. május 6-i állásfoglalásában hagyott jóvá.

gondolkodásmódnak és hozzáállásnak az oktatásban és a képzésben való fejlesztésével határozottan támogatni kell a fiatalok érdeklődését a vállalkozásalapítás iránt, illetve segíteni kell vállalkozói potenciáljuk kiteljesítését. Ebben mind a köz-, mind a magánszektornak segítenie kell. E célból a fiataloknak több lehetőséget kell kapniuk vállalkozói tapasztalatok szerzésére. Emellett támogatást és **orientációt kell biztosítani számukra az üzleti terv elkészítése és az indulótökéhez való hozzájutás terén, valamint tanácsadást kell nyújtani nekik a kezdeti időszakban.** Itt is kiemelkedő szerep jut az állami foglalkoztatási szolgálatoknak, mégpedig abban, hogy tájékoztassák a fiatal munkakeresőket a vállalkozási és önfoglalkoztatási lehetőségekről, és megfelelő tanácsokkal lássák el őket.

A legfontosabb új intézkedések:

A Bizottság

- tekintettel a költségvetési megszorításokra együtt fog működni a tagállamokkal, hogy **megtalálják a támogatás leghatékonyabb módját**, beleértve a következő intézkedéseket: állasközvetítés, képzési programok, toborzási támogatás és bérmegállapodások, biztonsági intézkedések és ellátások aktív munkaerő-piaci intézkedésekkel kombinálva. Emellett megfelelő utóintézkedéseket fog javasolni.
- az Unió valamennyi országából gyűjtött, összehasonlítható adatok alapján a jövőben **szisztematikusan figyelemmel fogja kísérni azokat a fiatalokat, akik sem munkával nem rendelkeznek, sem tanulmányokat nem folytatnak, sem képzésben nem vesznek részt (NEET-ek).** A megfigyelés segíti a szakpolitikai intézkedések kidolgozását és az egymástól való tanulást ezen a téren.
- **a PROGRESS program támogatásával új, az egymástól való tanulást ösztönző tanulási programot indít az európai állami foglalkoztatási szolgálatok számára (2010.),** melynek célja, hogy segítse a szolgálatokat abban, hogy elérjék a fiatalokat, és rájuk szakosodott szolgáltatásokat tudjanak kínálni. A program keretében meghatározásra kerülnek az állami foglalkoztatási szolgálatok bevált gyakorlatának központi elemei, melynek egymásnak való továbbadását a program szintén támogatja.
- **intenzívebb kétoldalú és regionális párbeszédet fog folytatni a fiatalok foglalkoztatásáról** az Unió stratégiai partnereivel és a szomszédságpolitikában részt vevő országokkal, illetve olyan nemzetközi fórumokon is, mint az ILO, az OECD és a G20.
- **ösztönözni fogja, hogy a potenciális fiatal vállalkozók fokozottabb támogatásban részesüljenek az új európai Progress mikrofinanszírozási eszköz révén³⁷.** Az eszköz segítségével könnyebben jutnak mikrofinanszírozáshoz, illetve több mikrofinanszírozáshoz jutnak azok, akik vállalkozásba kívánnak kezdeni vagy vállalkozásukat tovább kívánják fejleszteni, de a hagyományos hitelpiacon nehezen jutnak finanszírozáshoz. Azok a fiatal mikrovállalkozók, akik a mikrofinanszírozási eszköz keretében pályáznak finanszírozásért, számos tagállamban az ESZA-tól orientációs és tanácsadási támogatásban is részesülnek.

Az Európa 2020 és az európai foglalkoztatási stratégia keretében a tagállamoknak a következőkre kell összpontosítaniuk:

- Annak garantálása, hogy **az iskolai tanulmányok befejezését követő négy hónapon belül** valamennyi fiatal munkát találjon, továbbtanuljon vagy aktív munkaerő-piaci intézkedésben vegyen részt. A tagállamnak ezt „**Ifjúsági garanciaként**” kell nyújtania. E célból a Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy találják meg és szüntessék meg azokat a jogi és adminisztratív akadályokat, amelyek meggátolhatják, hogy azok a fiatalok, akik tanulmányi okokon kívüli okból inaktívak, ezekből az intézkedésekből profitálhassanak. Ehhez sok esetben az állami foglalkoztatási szolgálatok által nyújtott támogatás kibővítésére lesz szükség, kifejezetten a fiatalok igényeire szabott eszközökkel.

- **Az ellátáshoz való jog és a kölcsönös kötelezettségvállaláson alapuló, célirányos aktív munkaerő-piaci intézkedések megfelelő egyensúlyának megtalálása** annak elkerülésére, hogy a fiatalok – különösen a legkritikusabb helyzetben lévők – kívül kerüljenek a szociális védelmi rendszeren.
- A szegmentált munkaerőpiacokon: valamennyi munkavállaló számára **„egyetlen”, határozatlan idejű szerződés** bevezetése megfelelően hosszú próbaidővel, valamint a munkavállaló védelmét szolgáló jogok, a továbbképzési lehetőségek, az egész életen át tartó tanulás és a pályaeorientáció fokozatos bővülésével. Minimáljövedelem bevezetése mindenekelőtt a fiatalok számára, továbbá kedvezően differenciált nem bérjellegű költségek biztosítása, hogy a határozatlan idejű szerződések kötése vonzóbb legyen a fiatalok esetében is, és így a rugalmas biztonság közös elveinek megfelelően csökkenjen a munkaerőpiac szegmentációja.

6. AZ UNIÓS FINANSZÍROZÁSI PROGRAMOKBAN REJLŐ LEHETŐSÉGEK MARADÉKTALAN KIHASZNÁLÁSA

Számos meglévő program támogatja már a Mozgásban az ifjúság célkitűzéseit. Az oktatás és képzés esetében az egész életen át tartó tanulás programja – mely magában foglalja az Erasmust, a Leonardo da Vincit, a Comeniust és a Grundtvigot –, a Fiatalok lendületben, az Erasmus Mundus, a Tempus és a Marie Curie programok kínálnak lehetőségeket meghatározott célcsoportok számára. Ezen programok célkitűzéseit konszolidálni és racionalizálni kell, és jobban ki kell használni őket a Mozgásban az ifjúság célkitűzéseinek támogatására.

A tanárok, oktatók, kutatók és ifjúsági munkások különböző szinteken járulhatnak hozzá ahhoz, hogy **a mobilitás „hatványozódjon”**: meggyőzhetik a fiatalokat, hogy vegyenek részt mobilitási programban, előkészíthetik a résztvevőket, kapcsolatot tarthatnak a vendéglátó intézménnyel, szervezettel, vállalkozással. A mobilitási programok következő generációjában a Bizottság javasolni fogja, hogy kapjon nagyobb hangsúlyt a „hatványozó erővel” bíró személyek – például a tanárok és oktatók – mobilitása, hogy a mobilitás szószólóiként léphessenek fel.

A Bizottság meg fogja vizsgálni annak lehetőségét, hogyan tudja fokozottabban ösztönözni a fiatalok **vállalkozói** mobilitását, mindenekelőtt azzal, hogy fokozza a gyakornokok mobilitását az Erasmus keretében, szorgalmazza a vállalkozó ismeretek oktatását az oktatási rendszer valamennyi szintjén és az EIT-ben, fokozza a vállalkozói szféra részvételét a Marie Curie programokban, és támogatja az **Erasmus fiatal vállalkozóknak** elnevezésű programot.

Ezek a programok önmagukban azonban nem fognak tudni kielégíteni minden igényt. Ezért **össze kell kapcsolni több, különböző forrásból származó finanszírozást, és fokozottabban be kell vonni** a hatóságokat, a civil társadalmat, a vállalkozókat és másokat a Mozgásban az ifjúság célkitűzéseinek támogatásába, hogy így létrejöhessen a kritikus tömeg.

Az **Európai Szociális Alap (ESZA)** jelentős támogatást nyújt a fiataloknak. Az ESZA az Unió fő finanszírozási eszköze a fiatalok foglalkoztatása, a vállalkozói tevékenység, a fiatal munkavállalók tanulmányi mobilitása, az iskolai lemorzsolódás megelőzése, és a képzettségi szintek javítása terén. Évi 10 millió főnyi kedvezményezettjének egyharmada fiatal, és 2007–2013. évi 75 milliárd eurós összköltségvetésének 60%-ából – amelyhez még hozzájön a tagállami társfinanszírozás – a fiatalok profitálnak. 20,7 milliárd eurós finanszírozással az ESZA emellett jelentős összegekkel támogatja a tagállamok oktatási és képzési rendszerének reformját és az egész életen át tartó tanulásban való részvételt.

Ennek ellenére még **jobban ki kell használni az ESZA-ban rejlő potenciált**, mivel a fiatalok helyzete drasztikusan romlott azóta, hogy az ESZA programokat létrehozták. Ebből a célból a Bizottság leltárt fog készíteni a jelenlegi ESZA-intézkedésekről, hogy aztán a tagállamokkal együttműködésben meghatározza azokat a legfontosabb célirányos intézkedéseket és szakpolitikai lépéseket, amelyeket mielőbb ESZA-támogatásban kell részesíteni. Erre az ESZA-jelentés és az Európa 2020 multilaterális felügyelete keretében fog sor kerülni. Fokozottabban fel kell hívni továbbá a fiatalok figyelmét az ESZA által kínált lehetőségekre, hogy a lehető legnagyobb mértékben ki tudják használni őket.

A Bizottság – a tagállamokkal és a régiókkal együtt – meg fogja vizsgálni, hogyan támogatható jobban a fiatalok foglalkoztatása, tanulási lehetőségeik és a felsőoktatás infrastruktúrája a Strukturális Alapból és a kohéziós alapokból, mindenekelett az Európai Regionális Fejlesztési Alapból. Emellett jobban ki kell használni a PROGRESS programot és az új európai mikrofinanszírozási eszközt, valamint a nemzeti és a regionális finanszírozást is.

A Bizottság – az Európai Befektetési Bankkal együttműködésben – vizsgálja továbbá egy uniós szintű, a tagállamok rendszereit kiegészítő, **tanulmányi kölcsönt biztosító eszköz** létrehozásának lehetőségét. Ezáltal több tanulmányi kölcsönt lehetne biztosítani a fiatalok számára, fokozódna az oktatás területén a határokon átnyúló mobilitás, és az is lehetővé válna a diákok számára, hogy tanulmányaik egészét külföldön folytassák. Az eszköz létrehozása esetén biztosítani kell az Unió meglévő oktatási és képzési programjaival való komplementaritást. Ezzel kapcsolatban folyamatban van jelenleg egy vizsgálat, melynek eredményei 2011-re várhatók.

Nemrégiben elfogadott, „Az európai digitális menetrend” című közleményében³⁸ a Bizottság bejelentette, hogy intézkedéseket fog javasolni az uniós kutatási alapokhoz való könnyű és gyors hozzáférésre az IKT területén, hogy ezáltal tegye őket vonzóbbá a kkv-k és a fiatal kutatók számára.

Integrált megközelítés kidolgozásának céljából sor fog kerülni **a jelenlegi oktatási és képzési programok koordinált felülvizsgálatára**. Ez a megközelítés lesz a Mozgásban az ifjúság stratégiájának alapja a 2013-at követő többéves pénzügyi keret idején. A cél **több tanulási és mobilitási lehetőség** biztosítása valamennyi fiatal számára, valamint az **oktatási és képzési rendszerek modernizációjának** támogatása és **az ifjúsági szektor fejlesztése**, mindenekelett transznacionális és nemzetközi együttműködési projektek és hálózatok révén. Ehhez oktatási kapcsolatok kialakítására, kapacitásépítő tevékenységre és nemzetközi szakpolitikai párbeszédre van szükség, valamint annak reklámozására, hogy Európa vonzó tanulmányi és kutatási cél.

A Bizottság 2010 szeptemberében **nyilvános konzultációt indít**, hogy valamennyi érdekelt fél kifejtse véleményét a jövőben szükséges oktatási és tanulási programokról. A javaslatok előterjesztésére 2011-ben fog sor kerülni.

Az **ESZA által nyújtott támogatást** a következő programozási időszakban szorosabban össze kell kapcsolni az integrált iránymutatások szakpolitikai prioritásaival és az Európa 2020 stratégia uniós és tagállami foglalkoztatási és oktatáspolitikai célkitűzéseivel.

³⁸ COM(2010)245.

A legfontosabb új intézkedések:

- Tekintettel a kérdés fontosságára a Bizottság és a tagállamok meg fogják vizsgálni az ESZA-intézkedéseket, és javaslatot tesznek arra, **hogyan tudatosítható jobban a fiatalokban az ESZA megléte, és hogyan használhatók ki legjobban az ESZA-ban rejlő lehetőségek** a fiatalok támogatására.
- **A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ESZA késedelem nélkül támogassa** a fiatalokat és az Európa 2020 által kitűzött célokat. A Bizottság fel fogja tární a követendő gyakorlatot a pénzforrásoknak a fiatalok foglalkoztatási lehetőségeinek bővítése érdekében való hatékony felhasználására, és ösztönözni fogja annak szélesebb körű alkalmazását a tagállamok programjaiban.
- A Bizottság **felül fogja vizsgálni** a tanulmányi mobilitást és a tanulást ösztönző **valamennyi releváns uniós programot**. Ennek részeként 2010 szeptemberében nyílt konzultációt indít az érintettekkel, majd 2011-ben javaslatokat terjeszt elő az új pénzügyi keret idejére.
- Az EBB-csoporttal és más pénzügyintézményekkel együttműködésben a Bizottság – a transznacionális hallgatói mobilitás fokozása és a fiatalok felsőfokú tanulmányainak megkönnyítése céljából – **meg fogja vizsgálni egy uniós szintű, a tagállami rendszereket kiegészítő, tanulmányi kölcsönt biztosító eszköz létrehozásának megvalósíthatóságát**. A megvalósíthatósági tanulmány eredményei 2011-re várhatók.

7. NYOMON KÖVETÉS ÉS JELENTÉSEK KÉSZÍTÉSE

Az Európa 2020 stratégiát, az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés meglévő stratégiai keretrendszerét (Oktatás és képzés 2020), az európai foglalkoztatási stratégiát és az uniós ifjúsági stratégiát követő stratégiák meghatározásának kontextusában a Bizottságnak és a tagállamoknak együtt kell működniük a Mozgásban az ifjúság kezdeményezést követő program kidolgozásában³⁹. Az összehangolt, jórészt a tagállamok hatáskörébe tartozó szakpolitikai fellépés keretében az új **integrált iránymutatások**, mindenekelőtt a foglalkoztatási iránymutatások szolgálnak. A Bizottság a tagállamokat politikatervezési és végrehajtási tevékenységükben **finanszírozással**, illetve a **nyitott koordinációs módszer** (konkrétan az intenzívebb **egymástól való tanulás** és a tagállami kormányok, regionális és helyi szakpolitikusok, más érintettek és szakemberek által nyújtott **szakmai véleményezés**), valamint az ESZA-programokban való együttműködés és a programok rendszeres monitorozása révén fogja támogatni.

Az e közleményben bejelentett intézkedéseket **idővel** a Bizottság 2020-ig **felül fogja vizsgálni, és az új körülményekhez fogja igazítani**.

8. TÁJÉKOZTATÓ KAMPÁNY

A Bizottság 2010-ben **tájékoztató kampányt** indít a Mozgásban az ifjúság kezdeményezésnek a következő tíz évre való támogatására. A kampánynak része lesz 2011-ben egy, a fiatal polgárokat és a tagállami munkaerőpiacokon érintetteket célba vevő **figyelemfelkeltő és mobilizáló fellépés külön a fiatalok foglalkoztatásának területén**, melynek célja, hogy a tagállami és az uniós erőfeszítéseket a fiatalok munkanélküliségi trendjének visszafordítására összpontosítsa, a fiatalokat pedig arra ösztönözze, hogy éljenek az előttük megnyíló lehetőségekkel. A kampányban aktívan részt fognak venni az országos és a regionális hatóságok, a vállalati szféra – mindenekelőtt a kkv-k –, és egyéb fontos érintettek.

³⁹ COM(2009)200.

9. KÖVETKEZTETÉS

Az Európa 2020 részét képező Mozgásban az ifjúság elnevezésű kiemelt kezdeményezés fókuszba helyezi a fiatalokat: kiemelt helyet juttat nekik abban az uniós munkaprogramban, melynek célja a tudáson, a kutatáson és az innováción, a munkaerő-piaci keresletnek megfelelő magas szintű végzettségen és képzettségen, az alkalmazkodó készségen és a kreativitáson, a befogadó munkaerőpiacon és a társadalomban való aktív szerepvállaláson alapuló gazdaság létrehozása. Mindezek nélkülözhetetlenek a holnap Európájának prosperitásához. Sürgős fellépésre van szükség – mind országos, mind regionális szinten – a tagállamok, az Unió és adott esetben a tagjelölt országok részéről is, ahhoz, hogy meg tudjunk felelni az e közleményben vázolt, a fiatalok előtt álló kihívásoknak, és biztosítani tudjuk, hogy az oktatási és képzési rendszerek és a munkaerő-piaci struktúrák is helytálljanak a gazdaság élénkülése során, illetve azt követően is. Mivel ezek az uniós kihívások egyben globális jellegűek is, fokozottabb párbeszédet, tapasztalatcserét és együttműködést kell kialakítani az Unió külső partnereivel. A kezdeményezés sikeréhez szükség van a többi uniós intézmény támogatására, továbbá valamennyi érintett aktív részvételére.